

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{*}
PROPOSED GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION LEADING
TO THE ROYAL AWARD SCHOOLS OF LARGE SECONDARY SCHOOLS
IN PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

¹ปริยานุช การสมธร Preeyanoot Kansomton,
²วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ Wisut Wichitputchraporn,
³กานดา สกุลธนะศักดิ์ มัวร์ Kanda Sakulthanasakdi Moore
^{1,2,3}มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Kasetsart University, Thailand
Corresponding Author E-mail: preeyanoot.k@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 197 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรียงลำดับสูงสุด ดังนี้ ด้านงานหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วยหลักการมีส่วนร่วม หลักการมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน และหลักการสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนางานหลักสูตรสถานศึกษา งานการจัดการเรียนการสอน และงานเสริมหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนรางวัลพระราชทาน, โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

Abstract

The research aimed to 1) examine the needs in the academic administration development leading to The Royal Award Schools of large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province and 2) propose the guidelines for academic administration leading to the royal award schools of large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The participants were 197 teachers from the large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province and 3 experts. The research instruments were questionnaire and interview form. The collected data were analyzed through percentage, mean, standard deviation, modified priority needs index, and content analysis. The findings revealed that: 1) The overall current academic administration of the large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province was at the high level. The overall needs in the academic administration development leading to the royal award schools were at the highest level. The needs in the academic administration development leading to the royal award schools of large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province from the assessment using modified priority needs index revealed that the aspects of the school-based curriculum and instruction arrangement were prioritized the most. While the aspect of teaching materials, innovation, and technology was prioritized the least. 2) The guidelines for academic administration development leading to the royal award schools of large secondary schools in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province included the principles of involvement, student-quality focus, and students' needs responding. They were recommended for developing the school-based curriculum, teaching and learning management, and Co-curricular activity arrangement under the successful conditions of academic leadership and teamwork.

Keywords: Academic Administration, Royal Award Schools, Large Secondary Schools

บทนำ

แนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต่องักัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องนั้นกระทำได้หลายทางและแนวทางที่กระทำอยู่อย่างสม่ำเสมอคือ การดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานเป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลงานคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

รางวัลพระราชทานเป็นเครื่องส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองและการศึกษาชาติให้มี มาตรฐานและมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น รางวัลพระราชทานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รางวัลประเภทนักเรียน นักศึกษา และรางวัลประเภท สถานศึกษา กำหนดรางวัลประเภทสถานศึกษา 3 ระดับ ประกอบด้วย ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งสถานศึกษาที่มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสุดท้ายคือด้านความดีเด่นของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การคัดเลือกและจำนวนโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่น่าจะมีกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภารกิจในการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ มี 5 ประการ คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสื่อ การสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ได้ดำเนินการปฏิบัติอยู่ จึงส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพ และได้มาตรฐานจนได้รับคัดเลือกรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ในปัจจุบัน สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่ามีการบริหารงานวิชาการที่ยังไม่ตรงตามมาตรฐานของเกณฑ์ในการประเมินโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ในด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสื่อ การสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลจึงส่งผลให้โรงเรียนที่เข้ารับการประเมินรางวัลโรงเรียนพระราชทานไม่ผ่านเกณฑ์ในการบริหารงานวิชาการ และขาดแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ดีที่ถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3, 2563)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น หากมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนว่ามีสภาพการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสื่อ การสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล ในโรงเรียนว่ามีวิธีการบริหารงานวิชาการอย่างไรจึงส่งผลให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จจนผ่านการประเมินและได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน

ผู้ศึกษาจึงศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานวิชาการให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนรางวัลพระราชทานจนส่งผลให้งานด้านวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ 1 คน หัวหน้างานบริหารวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 8 คน หัวหน้าระดับสายชั้น 6 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ 1 คน หัวหน้างานบริหารวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 8 คน หัวหน้าระดับสายชั้น 6 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คำนวณตามสัดส่วนรวมประชากรเป็นจำนวน 197 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามค่าประมาณ 5 ระดับ (rating scale)

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ที่บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

3. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด จากหนังสือ ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษา

3.2 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหา คลอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตัวแปรการศึกษา และตามรายละเอียดของนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความถูกต้องของภาษาแล้วนำมาแก้ไขข้อให้เหมาะสมกับมาตรฐานและตัวชี้วัด

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ที่มีความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง การใช้ภาษาและครอบคลุมของรายการตัวเลือกกับประเด็นคำถาม มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง กับประเด็นหลักของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบถามกับ บุคลากรทางการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97

3.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เป้าหมายจำนวน 197 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขออนุญาตจากประธานโครงการปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ

4.2 ขออนุญาตจากประธานโครงการปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านทางระบบเทคโนโลยีโดยใช้ Google Form

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 197 ฉบับ

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นสภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยจำแนกเป็นรายข้อและผลรวม กำหนดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) 3) วิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นความคิดของกลุ่มประชากร โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับของข้อมูล modified priority needs index : PNI_{modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

5.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ที่บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์				PNI _{modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1. ด้านหลักสูตร										
สถานศึกษา	3.67	0.56	มาก	5	4.59	0.53	มากที่สุด	2	0.25	1
2. ด้านการจัดการเรียน										
การสอน	3.70	0.63	มาก	4	4.58	0.60	มากที่สุด	3	0.24	2
3. ด้านงานเสริม										
หลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.74	0.63	มาก	3	4.55	0.62	มากที่สุด	5	0.22	3
4. ด้านสื่อการสอน										
นวัตกรรมเทคโนโลยี	3.81	0.66	มาก	1	4.60	0.58	มากที่สุด	1	0.20	5
5. ด้านการวัดและ										
ประเมินผล	3.78	0.73	มาก	2	4.57	0.65	มากที่สุด	4	0.21	4
ในภาพรวม	3.74	0.58	มาก	-	4.58	0.56	มากที่สุด	-	0.22	-

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI modified) การพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 0.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านงานหลักสูตรสถานศึกษามีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 0.25 รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มี

ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 0.24 และด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านสื่อการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยี มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น 0.20

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับ คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัล พระราชทาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ผลการสัมภาษณ์	แนวทาง
1. ด้านหลักสูตรสถานศึกษา	- ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร	- มีการนำหลักสูตรของกระทรวงศึกษาและท้องถิ่นมาบูรณาการร่วมกัน - เปิดหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน - มีการนิเทศ ติดตาม และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงชุมชนต้องร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	- ครูผู้สอนบางคนยังสอนหนังสือแบบเดิมๆ ไม่มีสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน - ครูผู้สอนบางคนไม่มีกิจกรรมในชั้นเรียนที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	- เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีการฝึกปฏิบัติร่วมกิจกรรมกลุ่มพร้อมทั้งทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน - มีการคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารต้องให้ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีสื่อ เทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร	- โรงเรียนยังไม่ได้เปิดวิชาเสริมหลักสูตรที่ตรงกลับความสามารถของผู้เรียน	- จัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีความหลากหลาย พร้อมทั้งเป็นกิจกรรมที่เสริมความรู้ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมประเพณีของไทย	ผู้บริหารต้องมีการจัดกิจกรรมชมรม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เสริมทักษะด้านต่างๆ ที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของโรงเรียน

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงชุมชนต้องร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องให้ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีสื่อ เทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหารต้องมีการจัดกิจกรรมชมรม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เสริมทักษะด้านต่างๆ ที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าครู ผู้ปกครอง และผู้มีความเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรว่าหลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรมีความจำเป็นที่จะต้องให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรของท้องถิ่นนำมาปรับรวมกันเพื่อนำมาเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา โดยหลักสูตรของสถานศึกษาต้องมีความหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล ซึ่งการจัดทำหลักสูตรผู้ปกครองต้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารหลักสูตรคือต้องให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ช่วยวางแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังที่กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การกึ่งในการบริหารหลักสูตรจะต้องมีการดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ผู้มีส่วนร่วมต้องเข้ามาร่วมกันเพื่อรวบรวมเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเห็นโดยตรงว่าคนในชุมชนมีส่วนสำคัญอย่างมาก เช่นเดียวกับที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรควรมีคณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร เข้ามาร่วมจัดทำหลักสูตรและตัดสินใจเพื่อให้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งยังต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ที่กล่าวว่า ควรพยายามจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการบริหารงานวิชาการ ในด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มากขึ้น อาจเป็นเพราะว่า การที่จะบริหารงานวิชาการเพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับโรงเรียนรางวัลพระราชทานนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการบริหารงานต่างๆ เพื่อที่จะนำความรู้มาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานให้แต่ละด้านของงานวิชาการมีความโดดเด่นตรงตามมาตรฐานของการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับที่วัชรวิ ไตรสรณพานิช (2546) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนที่ได้รับเสนอชื่อเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานต้องบริหารงานวิชาการและพัฒนางานของโรงเรียนทั้งระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกณฑ์และมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินโรงเรียนเพื่อเสนอชื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปลองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

1. หลักการ

1.1 หลักการมีส่วนร่วม การบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ควรคำนึงถึงการให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองและชุมชน ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินผลร่วมกัน เพื่อให้การทำงานปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในงานวิชาการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 หลักการมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ควรคำนึงถึงการเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก โดยการให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้ร่วมกันประชุมเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะ มีความรู้ ความสามารถที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

1.3 หลักการสนองความต้องการของผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมที่สนใจ ซึ่งมีฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดการวางแผนการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยฝ่ายวิชาการจะจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีความทันสมัย ตรงกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

2. แนวทางการบริหาร

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานนั้น ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ร่วมกับชุมชน สังคม ท้องถิ่นและผู้มีส่วนรวมทุกฝ่าย ในการวิเคราะห์หลักสูตร โดยหลักสูตรนั้นจะมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และมีการจัดทำแผน ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร พร้อมทั้งมีการประชุม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานนั้น ครูจะต้องออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์ผู้เรียนและทำความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ตรงตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และตรงตามความจำเป็นของผู้เรียน มีการให้นักเรียนได้เรียนรู้ในวิชาการต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ เน้นให้นักเรียนทดลอง ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองเพื่อให้มีประสบการณ์โดยตรง และมีทักษะที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองทั้งรายบุคคลและงานกลุ่ม ครูใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละวิชา และในทุกวิชาครูเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2.3 ด้านงานเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานนั้น จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลและสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้มากำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรก เพื่อให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความเหมาะสม ตรงกับความสนใจของนักเรียน เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบจัดกิจกรรมที่ตนเองสนใจ ตามความสามารถของนักเรียน และให้กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีและค่านิยมของโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาของผู้เรียนรอบด้าน ในทักษะของการอ่าน เขียน การสื่อสาร การจัดการ และการอาชีพ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย สร้างสรรค์ น่าสนใจ เป็นทั้งกิจกรรมกลุ่มและการปฏิบัติรายบุคคล โดยนักเรียนจะมีความสุขกับการเรียนและสามารถสร้างผลงานจากการเรียนได้ด้วยตนเอง

3. เงื่อนไขความสำเร็จ

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการบริหารงานทางด้านวิชาการ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ช่างคิดช่างทำ และสนับสนุนให้การช่วยเหลือในการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้านของงานวิชาการ คอยติดตามผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เมื่อพบสิ่งที่ควรแก้ไข ก็รีบปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนนั้นดำเนินไปด้วยความราบรื่น

3.2 การทำงานเป็นทีม โดยให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมมือกันปฏิบัติงานทางด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ คอยช่วยเหลือกันและกัน และเมื่อเกิดปัญหาให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประชุมวิชาการหาแนวทางในการแก้ไข เพื่อที่จะปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านงานหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับแรกควรมีการพัฒนาทางด้านหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นอันดับแรก เนื่องจากหลักสูตรของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนหัวใจหลักของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนได้รับสิ่งใด เรียนรู้สิ่งใด อะไรคือเป้าหมายของการเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ อัตลักษณ์ ค่านิยม ลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเน้นผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับแรกจึงควรศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับรองลงมาจึงควรศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- วัชร ไตรสรณพานิช. (2546). **ปัจจัยองค์การของโรงเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2563**. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.